

viklet dennes Stilling i Forhold til det bestaaende, og jeg kan ikke skønne, at der fra Tingets Side kan være nogen som helst Hindring for at gaa ind paa at give denne Bevilling. Jeg slutter mig til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), naar han udtalte, at denne Bestilling burde beklædes af en Mand, der har arbejdet sig frem og op i Almueskolevæsenet og har vist Forstaaelse af Undervisningsspørgsmaalet og Indsigt i Forholdene og tillige haft Evne og Lejlighed til at følge Bevægelserne i andre Stater paa Almueundervisningsvæsenets Omraade. Spørgsmaalet om Tilskuddet til Friskolerne forekommer mig ogsaa maa kunne løses paa den Maade, som her er udtalt, skønt det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) jo ytrede nogle Betænkeligheder derved. Han mente, det var lidt usikkert, om man skulde henvisse dette Spørgsmaal om de 35,000 Kr. til Finansloven. Det forekommer mig ikke, at dette Spørgsmaal kan være saa usikkert, naar den højtærede Minister kunde give os et Tilsagn om, at han for sit Vedkommende vilde kunne gaa med til en Bevilling, hvis de forskellige Partier her i Tinget vilde give hinanden Haandslag paa, at man, naar Finansloven kom til at foreligge, vilde vedtage Bevillingen. Men saaledes forekommer det mig, at disse Spørgsmaal i Virkeligheden ere saa smaa — den pekuniære Side ved Konsulentens Stilling er jo en ren Draabe i Havet i Sammenligning med de store Beløb, som Staten efter Loven skal give Skolevæsenet — at der ikke for Folketinget kunde være stor Betænkelighed ved at vedtage Loven, som den her foreligger. At vedtage den, som den her foreligger, vilde være langt bedre end at gaa til dette Pindehuggeri, som Rigsdagen tidligere har beskæftiget sig med angaaende denne Sag. Fører man den maaske derved frem til Fællesudvalg, kan der taarne sig saa mange Vanskeligheder op — jeg skal blot nævne, at der af et Medlem angaaende et enkelt Forhold er begæret en Statistik, som slet ikke kan skaffes i indeværende Samling — at de let kunne spænde Ben for Loven. Det forekommer mig, at naar Stridsspørgsmaalene ikke ere flere eller større, maatte vi kunne vedtage Loven, som den er; og usikkert er det, at derved vilde der komme, om jeg saa maa sige, en højere Himmel over vort Arbejde. Den Værdi, som Forslaget i sig selv har med dets mange gode Bestemmelser for Undervisningen, vilde i høj Grad forøges, naar Loven kunde forlade Rigsdagen, ikke efter

et omstændeligt Sejgpineri om enkelte Bestemmelser, men med en vis — ja Begejstring kan der jo ikke være Tale om efter den foregaaende Behandling — lad os sige: Tillidsfuld Stemning fra Tingets Side, hvorved det klart udtrykkes, at Rigsdagens Afdelinger ere stærkt stemte for, at Befolkningen faar det Gode, som her tilsigtes, nemlig det Stød fremad i Almenoplysning, som det er et Hovedformaal med Loven at give. Kan dette ikke ske, skal Forslaget virkelig til Udvalg, og der skal stilles Ændringsforslag, vil jeg for mit og for manges Vedkommende udtale en Forhaabning om, at man ikke taarner for store Vanskeligheder op, men at Redebonheden, der er til Stede inden for alle Partier til at gennemføre Loven, ogsaa maa give sig Udslag i Handling.

**Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr):** Jeg skal blot gøre en kort Bemærkning over for den ærede sidste Taler. Han ansaa det for ønskeligt, at hvis det blev vedtaget at oprette Konsulentposten, skulde den besættes af en Mand, som selv havde tjent sig op fra Almueskolelærer. Jeg skal dertil bemærke, at hvis man havde fastholdt det i den Tid, da man havde Overskolelederen, havde den Mand, der vel er den dygtigste Skoletilsynsmand, vi have haft, nemlig Biskop Monrad, været udelukket fra at blive det, og jeg skulde tage meget fejl, om ikke det samme vilde have gjældt for Withs Vedkommende. Han havde ganske vist Seminaristeksamen, men jeg tror ikke, han praktisk havde brugt den, men straks var bleven Student.

Jeg tror, man skal vogte sig for at give en saadan Bestemmelse. Det kan selvfølgelig godt være, man har en saadan Mand, som har tjent sig op paa den Maade, og saa vil han være ganske fortrinlig skikket til dette Embede; men det kan ogsaa være, at man ikke har en saadan Mand, men en anden Mand, som har lagt for Dagen, at han har en saadan Indsigt i Skolesager og selv har udøvet en saadan Skolevirksomhed, at han uden at have taget Skolelærereksamen maa anses for at være den rette Mand. Det er en Sag, som maa overlades til Administrationen. Kun skal jeg til en Bemærkning fra et andet æret Medlem, som sagde, at saa fik vi vel en lærd Videnskabsmand, sige, at det er slet ikke Meningen.

**Høegh-Guldberg:** Jeg skal paa denne fremrykkede Tid indskrænke mig til nogle